

Vpoklici in davki v kongresu - Rusi imajo Kiev za cilj

NOV PREDLOG PROTI VPOKLICU DRUŽINSKIH OČETOV

Sposobni vojaki po pisarnah naj se nadomestijo z vpklicom 38 do 45 let starih, priporoča senator Wheeler. — Rumlov načrt za dohod. davke hočejo uveljaviti.

Washington, D. C. — Med zadevami, ki čakajo v kongresu rešitve, sta dva predloga, ki točasno uživata glavno pozornost. Prvi med njima se bavi z vprašanjem, ali naj se vpklicujejo družinski očetje v vojake, ali ne; z drugim pa si kongresniki že dalje časa belijo glave, namreč, kako naj se dovoljno preuredi zakon glede dohodninskih davkov.

Vojaske oblasti so svoječasnno izrazile trditev, da oborožene sile tako nujno potrebujejo nadaljnje moške, da se ne bo mogoče več ozirati na to, ali ima kdo družino, ali ne, samo, če je sposoben. Ta izjava pa je povzročila dosti krika, češ, da je klicanje družinskih očetov nepotrebno, povzročila pa tudi brezobzirno. Takoj so se pričeli stavljati razni predlogi v kongresu, da se to prepreči.

Eden zadnjih predlogov, ki ga je v četrtak stavil senator Wheeler, priporoča, naj bi se vsi sposobni vojaki, kateri opravljajo zdaj kako pisarniško službo, pridobili bojnim četam, nadomestilo za nje v pisarnah pa se naj dobi z vpklicom moških od 38 do 45. leta starosti, takih, ki so ali samci, ali brez otrok. Na ta način, pravi, bi se dobilo dovolj moških, da bi lahko družinski očetje ostali doma.

Zadeva glede dohodninskih davkov je še vedno daleč od odločitve. Med tem, ko je neki kongresni odbor na delu, da sestavi popolnoma nov predlog, pa se pojavlja močno gibanje, da se naj odobri takozvani Rumlov načrt, po katerem naj bi se davki lanskega leta odpuščali ter se pričeli sprosti pobirati od letošnjih dohodkov.

USODA EVROPE SE ODLOČA V RUSIJI, PRAVI HITLER

London, Anglija. — Na 23. obletnico nazijske stranke, v sredo, se je v Monakovem zbranim nazijem čital proglas, ki ga je ob tej priliki izdal Hitler in, ki se je slišal semkaj po radio.

Hitler sam se letos, kakor je dejal, ni mogel udeležiti zborovanja, kajti ostati da mora pri nemških vojaki, ki se bojujejo na vzhodu, kajti tamkaj, na ruskem bojišču, pravi, "bo usoda Nemčije in Evrope odločena — odločitev, ki se mora in se bo končala z našo zmago."

In v dosegu te zmage, tako je povdarjal Hitler, se bo nemško ljudstvo mobiliziralo in uporabilo svoje sile v taki meri, kakor še nikdar prej v nobeni vojni. Dostavil je, da pri tem mobiliziranju se ne bo

USPEHI V TUNIZIJI

Zavezniki vrgli osiše še bolj daleč nazaj.

Iz zavezniškega glavnega stana v severni Afriki se je v četrtak izdalo poročilo, da so osiščne čete maršala Rommela bile v Tuniziji vržene še bolj daleč nazaj. Glavne bitke se vršijo pri takozvanem Kasserine prelazu, kakih 130 milj južno od Tunisa, in osiščne čete so ta prelaz v taki stiski, ker jim zaradi pomanjkanja zaveznikov preprečujejo prehod rezerv, da bodo lahko prešli očividno zapustili.

NAGLA SMRT ROJAKINJE

Chicago, Ill. — V četrtak zjutraj je nagle smrti preminula Mrs. Anna Bedencič, 5550 So. Nashville Ave. Našli so jo zjutraj mrtvo v postelji. Pokojnica, katere deliško ime je bilo Okorn, je bila doma iz Ljubljane in je bila rojena 24. marca 1877. Tukaj zapuščala eno hčer, v starem kraju pa eno sestro. Truplo leži v Zefranovem pogrebem zavodu, od koder se bo vršil pogreb v ponedeljek zjutraj s sv. mašo v cerkvi sv. Štefana ob 10. uri in nato na Resurrection pokopališče.

"STROP" ZA SOLATO IN ŠPINAČO

Washington, D. C. — Po odredbi, izdani iz urada za cene, ne smejo trgovci, pričleniši z zadnjim četrtkom, računati za solato in spinačo višjih cen, kakor so obstojale v petih dneh prej.

prizanašalo drugim deželam; "... niti trenotek se ne bomo obotavljali," pravi, "pozvati dežele, ki so odgovorne za izbruh te vojne, da prispevajo svoj del v usodni borbi ... ne bomo se pomišljali glede tujezemskih življenj ob času, ko se zahtevajo take trde žrtve od naših lastnih življenj." To se lahko razlaga, da nameravajo Nemci s silo vtakniti v vojake moške iz dežel, ki jih imajo zasedene.

Hitler je nadalje povdarjal, da ga preveča še vedno isti fanatizem, kakor prej, in da je prepričan, da bodo nazijske ideje sprejeli vsi narodi. "Države bodo druga za drugo čimdalje bolj prisiljene, posegati po narodnih socialističnih načinih pri izvajanju te vojne, ki so jo izzvale," pravi.

CHURCHILL V BOLNIŠKI POSTELJI

London, Anglija. — Min. predsednik Churchill leži v bolniški postelji, bolan na pljučnici, kakor so njegovi trije zdravniki razodeli v sredo zvečer. Kakor se njih poročilo glasi, je pacient "povoljno na poti okrevanja," češ, da je pljučnica sama že izčiščena, toda temperatura še ni normalna. Churchillova bolezen je ponovno spravila na plan predlog, naj bi se ustanovil mali vojni kabinet, ki bi urejeval vojne zadeve. Kakor se namreč slišijo izražanja, je vzel Churchill na se toliko poslov, da bi v slučaju njegove odsotnosti bilo težko komu drugemu nadaljevati njegovo delo.

ZIME SE NI KONEC

Chicago, Ill. — Tukajšnje mesto z okolico je že upalo, da bo imelo po trdi letošnji zimi končno lepe dni, ko je koncem zadnjega tedna dosegla temperatura skoraj 60 stopinj, toda prišlo je razočaranje. V sredo je zima ponovno pokazala zobe, prinesla nov sneg ter pritisnila temperaturo globoko navzdol.

KITAJSKA ŽELI BREZPLAČNO OROŽJE, NE HRANO

Washington, D. C. — Žena kitajskega poveljnika Čiang Kaišeka se je izrazila napram časnikařem zadnje sredo, da noče kitajska od Zed. držav ničesar zastoj, izvzemši o-

PRİČAKUJE SE, DA GA BODO DOSEGLI PRED POMLADJO

Na celi fronti, pri Orlu, pred Harkovim in pred Dnjeprom, so pridobili Rusi nove kraje. — Zigosajo kot izmišljotino visoke nemške številke o ruskih izgubah.

KRATKE VESTI

— London, Anglija. — Britanska zbornica za plovbo se je v svojem poročilu v sredo izrazila, da obstoja možnost, da bo po vojni ameriška mornarica prekašala angleško, ako ne bo Anglija zgradila več brodovja.

— Ankara, Turčija. — Turčija bo storila vse, kar bo v njeni moči, da ne bo potegnjena v vojni vrtinec, kakor se je izrazil predsednik Inonu v torek. Dostavil pa je, da je nemogoče, videti in napovedati, kaj se pride.

— Madrid, Španija. — Po uradni vladni objavi, izdani v četrtak, se kliče v vojaško službo še en letnik, in sicer pričeni s 7. marcem. Kakor se navaja, se bo s tem zvišala španska armada na 150.000 mož.

rožja, zlasti aeroplanov. Kitajci so preveč ponosni, pravi, da bi sprejemali brezplačno orožje v tem boju za skupno stvar.

Moskva, Rusija. — Ofenziva, ki jo vodijo Rusi na dolgi fronti od mesta Orel doli proti jugu do Azovskega morja, ima očitno za cilj doseg ukrajinske prestolice Kiev. Cilj je sicer oddaljen skoraj še 200 milj, vendar se lahko sklepa, da bo dosežen pred nastopom pomladi, ako se bodo ruski uspehi nadaljevali v sedanjem tempu.

Nove pridobitve imajo znamenovati Rusi na jugu Orla, kjer so zavzeli, kot se je v četrtak objavilo, več krajev. Dalje proti jugu prodirajo pred Harkovim proti mestu Poltava in še dalje doli se bližajo kolenu reke Dnjeper.

PRAZEN AEROPLAN LETEL 2.000 MILJ

Washington, D. C. — Vojaske oblasti poročajo o zanimivem slučaju, ko je neko letalo napravilo pot 2.000 milj, ne da bi bilo kako človeško bitje na njem. Dogodek se je odigral pred dobrima dvema tednoma. Skupina vojakov je bila namenjena, da odleti iz Floride v južno Ameriko, toda kmalu po odhodu se je pojavil v aeroplanu neki defekt, ki ga ni bilo mogoče popraviti. Potniki so s padalom poskali na zemljo, dočim se o letalu ni izvedelo nič do drugega dne. Tedaj pa so mehške oblasti javile, da je neko neznano letalo tresčilo v gorovju severne Mehike. Ugotovilo se je, da je bilo to tisto letalo, ki je torej nadaljevalo pot iz Floride, dokler mu ni zmanjkalo kuriva.

OBROČI IZ BOMBAŽA ZA BICIKLJE

London, Anglija. — Najnovejša iznajdba v nadomestku za gumij so obroči iz bombaža. Točasno se ti obroči uporabljajo le za bicikle, toda preizkušnja z njimi se je tako dobro obnesla, da utegnejo priti tudi na avtomobile.

NOVA LICENCA. ALI NIČ GASOLINA

New York, N. Y. — Tukajšnji pokrajinski urad za cene je zadnje sredo odločil, da morajo vsi tisti lastniki avtomobilov, ki si še niso nabavili licence za 1943, vrniti svoje knjižice za odmerjanje gasolina. Isto morajo storiti tudi oni, ki imajo avtomobile shranjene iz rabe.

VESTI O DOMOVINI

Jugoslovanska vlada v Londonu se je že nekoliko zblížala s partizani. — Kaj piše "Srbobran" o Mihajloviču in partizanih. — Pegasti legar v Jugoslaviji.

Jugoslovanska vlada priznava partizane

London, 15. feb. (ONA) — Jugoslovanska vlada je začela zavzemati drugačno stališče napram neodvisnemu delovanju partizanov v domovini in jih prijateljsko omenjati v svojih uradnih radio oddajah. Prej ta vlada v Londonu partizanov sploh omenjala ni, in so se celo videli očitni znaki nasprotstva med zastopniki vlade in partizani. Vlada je sedaj očitno spoznala, da mora računati z razmerami, kakoršne pač so.

Obveščeni krogi si razlagajo to zblížanje kot znak, da se jugoslovanska vlada razgovarja z Moskvo. Je namreč več ali manj gotovo, da so ruski krogi pokazali naklonjene partizanom.

Najbrž se bodo partizani še zanaprej borili pod svojimi lastnimi poveljniki, medtem ko bo Draža Mihajlovič, ki je jugoslovanski vojni minister, deloval na svojo roko. Verjetno pa je, da vsaj ena stran ne bo nasprotovala drugi, kakor je prej.

Kaj piše Pittsburški "Srbobran"

Pittsburgh, 17. feb. — Ali vam je znano, da bo Draža Mihajlovič, ko bo čas zrel za to, postavil na bujne polje proti osišču 500.000 preizkušnih borilcev? To vest je pred kratkim naznanilo neko U. P. brozjavno poročilo iz Londona.

"Gen. Mihajlovič mora imeti sedaj med 50 in 150 tisoč patriotskih četnikov, toda imel jih bo od 400 do 500 tisoč več, ko pride čas, da udari," dostavlja omenjeno poročilo.

Trditvi, da začetek partizanov izvira iz Srbije same, ne more nobeden oporekati. Vsak tudi ve, da se Srbija nagiba proti Rusiji, in to še posebno, odkar se Hitlerju ni posrečilo podjarmiti tega slovanskega velikana, v prvih par mesecih. Nadalje je dognano dejstvo, da so bili partizani pregnani iz Srbije v Črno goro, ki je prav tako srbskega duha kakor Srbija. Četniško delovanje je preprečilo, da bi mogli priti na srbsko ozemlje ne-srbski elementi; potemtakem partizani še vedno ostanejo Srbi. Ko so se umaknili na Hrvatsko, se je pojavilo ime nekega Ivana Ribarja, o katerem pravijo, da je 24 let star Hrvat, ves goreč za komunizem. Toliko je gotovega, kar je pa več, ni drugega, kakor ugibanje.

Izpred vojaškega sodišča (Posneto iz ljubljanskega "Jutra" z dne 14. oktobra 1942)

Vojaško vojno sodišče vrhovnega poveljništva oboroženih sil za Slovenijo in Dalmacijo, odsek Ljubljana, je obsodilo na dosmrtno ječo

DROBNIČA IVANA, sina pok. Ivana in Koenig Rozalije, roj. v Gruenbachu 19. sept. 1903, bivajočega v Salski vasi, delavca, ker je bil obtožen, da je od nedoločene dobe do 31. avg. 1942 na Kočevskem ozemlju sodeloval pri prevratni družbi in oboroženi četi, ustanovljeni z namenom, da vrši zločine proti notranji ureditvi države.

Omenjeno sodišče je obsodilo na dosmrtno ječo tudi GORKIČA DUŠANA, sina Aleša in Lipovec Albine, roj. 21. marca 1922 v Ljubljani in tamkaj bivajočemu v Splitski ulici 11, na begu, ker je bil obtožen, da je sodeloval pri nasilni prevratni družbi in oboroženi četi, in ker je z razširjanjem listov proti-italijanske vsebine "Slovenski poročevalec" in "Mlada Slovenija" vršil državi nevarno propagando.

Strah in trepet prevzema Nacisti v zasedenih ozemljih in marionetnih državah

London, 15. februarja (ONA) — Glasom poročil nevtralnih popotnikov, ki so prispeli v London, je nemško uradništvo v zasedenih ozemljih na vzhodu in v deželah svojih hlapčevskih zaveznikov, v velikem strahu.

Na Poljskem, Čehoslovaškem, Rumunskem in na Madžarskem se obnašajo Nemci, ki imajo tam uradna nameščenja, ko da bi imeli zapustiti svoja mesta od danes do jutri.

Uradno sicer (opozarjajo Poljake, Čeha, Slovake, Rumune in Madžare naj bodo mirni, češ da so Rusi še vedno tisoč milj oddaljeni od Krakova, toda kljub vsemu prigovarjanju Nemci s svojim ravnanjem kvarijo vtis varnosti, ki ga hočejo ustariiti.

S svojimi RM nakupujejo vse, kar je na prodaj, napravljajo si zaloge hrane in kujejo načrte kako bi vsak zase ušli domov, ako pride potreba; šalijo se govoreč o času, ko bodo morali pobegniti. Poslušajo inozemske radio oddaje in so sami celo bolje informirani o razsulu nemških armad v južni Rusiji nego domače prebivalstvo.

Nacistični uradniki vidijo vsak dan nove vlake ranjenec, ki prihajajo in tudi poznajo obseg, v katerem narašča dezertiranje nemških vojakov, ki so na dopustu. Njihovo nervoznost še povečuje pogled na narod, ki jih obdaja, ker vidijo, kako v srehi podjarmljenega ljudstva raste upanje na zmago.

Predstavite vašim prijateljem "Amer. Slovenca" in jim ga priporočite, da se nanj naroče!

WAAC ženska vojaška organizacija ima svoje lastne policistinke. Eno teh kaže gornja slika, ko na cesti v mestu Daytona Beach, Fla., v družbi z moškim policistom opravlja svojo dolžnost.

AMERIKANSKI SLOVENEK

Prvi in najstarejši slovenski list v Ameriki. Ustanovljen leta 1891

Izhaja vsak dan razen nedelj, ponedeljkov in dnevo po praznikih.

Izdaja in tiska: EDINOST PUBLISHING CO. Naslov uredništva in uprave: 1849 W. Cermak Rd., Chicago Telephone: CANAL 5544

The first and the oldest Slovene Newspaper in America. Established 1891

Issued daily, except Sunday, Monday and the day after a holiday.

Published by: EDINOST PUBLISHING CO. Address of publication office: 1849 W. Cermak Rd., Chicago Phone: CANAL 5544

Narocnina:	Subscriptions:
Za celo leto \$6.00	For one year \$6.00
Za pol leta 3.00	For half a year 3.00
Za četrt leta 1.75	For three months 1.75
Za Chicago, Kanado in Evropo:	Chicago, Canada and Europe:
Za celo leto \$7.00	For one year \$7.00
Za pol leta 3.50	For half a year 3.50
Za četrt leta 2.00	For three months 2.00
Posamezna številka 3c	Single copy 3c

POZORI! Številke poleg vašega imena na naslovni strani kažejo, do kedar je plačana vaša naročnina. Prva pomeni mesec, druga dan, tretja leto. Obnavljajte naročnino točno.

Dopisi važnega pomena za hitro objavo morajo biti poslani na uredništvo vsaj dan in pol pred dnevom, ko izide list. — Za zadnje številke v tednu je čas do četrtke dopoldne. — Na dopise brez podpisa se ne osira. — Rokopisov uredništvo ne vrača.

Entered as second class matter, November 10, 1925 at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

J. M. Trunk:

NACRT ZA NOVO EVROPO

I.

"Če hočeš mir, pripravi meč," tako bi se reklo po znanem in resničnem reku: "Si ves pacem, para bellum". Tudi nasprotno velja. Ob borbi in v borbi moraš že misliti na mir. Borba lahko jenja, vojni sledi mir, pa ni nobenega pravega miru, ker se v borbi ni mislilo na mir.

Ali mislimo na mir, ko se še borimo? Nihče ne more trditi, da ne mislimo, saj raznih načrtov za sledeči mir kar mrgoli. Načrti pa so zopet večinoma le ugibanja, ker nihče ne ve, kakšen utegne biti mir, dasi ni nobenega dvoma o naši zmagi, toraj niti ni dvoma o končnem miru. Zadnjič je prišlo do miru, pa ni bilo miru, kakor kaže sedanja še hujska borba, in ni bilo miru, ker že ob borbi ni bilo pravih načrtov. Tako vsaj trdijo tisti, ki hočejo vso krivdo zvaliti na versajski mir, dasi ne bo vsa krivda le pri zadnji mirovni konferenci. Vsak količkaj resen in podprt načrt je upoštevanja vreden, in razprava o načrtih je povsem na mestu.

Nov načrt je na mizi razprav in ugibanj. Oče načrta je grof R. N. Coudenhove-Kalergi, ki se je poskušal z načrti v Evropi v dobi, ko se je bolj in bolj prikazovalo, da versajski mir ne bo ostal mir. Tedaj se je porodila misel "Zedinjene Evrope". Dogodki so pa tudi to idejo prehiteli, načrt je ostal ne načrt, le ugibanje, dasi je misel tako enotne Evrope ostala in zadobila na pomenu, kadar se konča tudi sedanja borba. Grof Coudenhove-Kalergi izhaja iz diplomatskih krogov, ima toraj predpogoje za resno razmotrivanje, ker se ne izgubi le v kaki demagogiji, mu ni le za ime. Poleg tega dela v zvezi z resnimi ekonomisti na univerzi v New Yorku, in resnosti pri delu tem ameriškanskim ekonomistom nihče ne more odreči.

Zmaga je lahko brez miru. To stoji. Zmaga je prvo. Ako alijanci ne zmagajo, je Hitler na konju, in on bi ne pripustil nikogar do besede. Pogoj vsakega načrta je, da se potlačijo hitlerizem, da Nemčija ne sme nadvladati Evrope in da se organizira ves svet za mir in bodoči prospek.

Nemčija sme dobiti meje le, kakršne so bile l. 1937 pred invazijo. Na Avstrijo mora Nemčija pozabiti in tudi neki Avstriji morajo pozabiti na Nemčijo. Coudenhove meni, da bi ostal Hitler junak v nemških očeh tudi po porazu, ako pride Avstrija v Nemčijo, in Čehi in Poljaki bi bili naprej ogroženi. Evropa se mora smatrati kot edinstveno ljudstvo, ti ideji se morajo podvreči tudi vse narodne ali regionalne skupine, postati mora Evropa taka, kakšna je Amerika, Kitajska, Indija... vkljub vsem razlikam pri jeziku, religiji ali zgodovinskih tradicijah. Vrlo prekerna zadeva, ampak načrt je tak.

Načrt pokazuje na dejstvo nekdanjega "Romanskega imperija", ki je združeval skozi stoletja vso Evropo. Ako je bilo tedaj mogoče, da je postala Evropa združena, čemu bi ne bilo mogoče nekaj sličnega uravnati tudi danes? Zveze bi obsegala federalne skupine: prvič polotoki, toraj Balkan, Skandinavija, Iberija (Španija) in Italija. Peta skupina bi bile štiri zapadne demokracije: Francija, Belgija, Holandija in Švica. Šesto skupino bi tvore države na vzhodu: Poljska, Češka, Ogrska in Avstrija. Nemčija bi bila sedma federalna edinica, brez vpliva na sosedo in brez vtičanja od strani teh. Ako bi se Nemčiji začele pojavljati skomine na nadvlado, na pangermanizem, bi jo pknile sosedo. Organizirati bi se moral parlament s federalno vlado, armado in najvišjem sodiščem, federalno ekonomijo, rezervno banko, policijo in ustavo, ki zajamči enake pravice vsem državljanom Zedinjene Evrope.

Ali je treba še posebnega načrta? Coudenhove pravi, da je ta načrt že skozi stoletja v veljavi in izbornu deluje, in ta uzorna ustava je v Švici. Tu je združenih 25 malih držav, ki se razlikujejo po veri, jeziku, izvoru, ekonomiji in običajih, in Evropa naj sledi le temu uzoru, in mir in sledeče blagostanje ji je zagotovljeno.

Načrt opisuje v posameznostih, kako je v Švici vse pametno in dobro uravnano, da gre kakor namazano in brez vsakih ribarij. Tam ni narodnih, verskih ali rasnih borb,

ker ustava jamči in daje vsem državljanom isto svobodo in enake pravice. Nobene narodne nadvlade ni zapaziti, dasi so tri četrtine prebivalstva nemške narodnosti. Tudi tu je vse dobro stehano, balancirano, ker nemška večina ni združena v enem kantonu, temveč razdeljena na več kantonov in ustava zahteva, da federalni svetniki pridejo iz različnih kantonov, in to je treba tudi bodoči Evropi.

Ako se slična načela vpeljejo v Zedinjeno Evropo, posamezne države ali skupine lahko ohranijo svoje tradicionalne politične sisteme, ako ne nasprotujejo sodelovanju in evropski civilizaciji. Vsak nazijem ali fašizem je taboo, "verboten", ampak demokratična kraljevina, kakršna je n. pr. v Holandiji bi lahko ostala. To cika tudi na jugoslovansko monarhijo, izrecno je načrt ne omenja. Take kraljevine bi morale lojalno sodelovati s svojimi republikanskimi sosedi pod kontrolo federalne vlade.

Jezik za to federacijo bi naj postala angleščina, in učne je angleškega jezika se mora obilgato vpeljati v vse kontinentalne šole.

Le tak sistem evropske federacije more zlomiti vsak poizkus kake nemške nadvlade in nemškega nasilstva nad drugimi, in to je druga točka, katero mora doseči napor in borba aliiranih sil.

Zedinjene države Amerike morajo pripraviti tla za prenovitev, rekonstrukcijo vsega sveta. Prenovitev bi sledila glavnemu načelu ameriškanskega življenja in ameriškanske politike: federalna demokracija! Taka demokracija zedinjuje svobodo s sodelovanjem in mir z močjo. To je duša ameriškanske ustave, namen vsega panamerikanizma. Amerika mora postati boter ali botra Zedinjenih Narodov v Evropi, in skupno z Anglijo upostaviti Atlantiško Zvezo miru, blagostanja in svobode.

Tako ta načrt grofa Coudenhove in ameriških ekonomistov. Izgleda: ako gre tu (v Švici) in tam (v Ameriki), uspeti mora tudi nam!

(Dalje prih.)

ODKRITA BESEDA POLITIČNEGA TAJNIKA SANS-a.

Washingon, D. C. SANS je dobil od kongresa v Clevelandu zelo veliko in težko nalogo, tako težko, da si navadni človek, ki tega dela ne pozna, niti od daleč misliti ne more. Slovensko in jugoslovansko vprašanje je zelo zamotano, in sovražniki so močni. Na nekatere teh težav sem v svojih pred in po kongresnih člankih namenoma opozarjal.

Glavno odgovornost za izvršitev te naloge pa nosi politični tajnik. Ker sem se tega dobro zavedal, sem le nerad sprejel mesto tajnika. Zavedal sem se velikosti dela, pa tudi velikosti svoje odgovornosti. Zato sem pri prvi seji izvrševalnega odbora 22. dec. predlagal, da se mora delo razdeliti, da jaz vzamem samo politično delo, za vse drugo naj se pa uredi pisarna administracije SANSa v Chicagu, kar se je tudi naredilo.

Političnega tajnika dolžnost ni samo slediti pazno razvoju slovenskega narodnega vprašanja in razvoja nove Jugoslavije, temveč mora, ali bi vsaj moral, pridno hoditi po mestih po Ameriki in predavati po univerzah, klubih in organizacijah, zlasti tam, kjer je morda bil že kak naš nasprotnik, da pojasni slovensko vprašanje iz našega, pravičnega stališča. Že ta sama potovanja bi bila draga, ker je danes potovanje drago. Zato sem odboru povedal, da bi moral im-

Kongres bi bil moral takoj, ko si je izvolil odbor in mu dal delo, sklepati o stroških tega dela, koliko bo vse to

ti tajnik približno tri sto na mesec, ker bi mu sama potovanja vzela velik del te "plače".

Potem bi bilo potrebno iti po slovenskih naselbinah in govoriti narodu o našem vprašanju in o razmerah, v katerih se razvija, da bi ga razumeli.

Ali naj tajnik pri teh predavanjih vzame na koncu klub in gre po dvoranah prosit miloščine za stroške pota? Sam nima.

V politični pisarni v Washingtonu bi moral biti poleg njega še nekdo, ki vodi pisarno in vse delo doma, ko ni tajnika. Pisarna je potrebna, ker prihajajo v tajništvo razni poročevalci in razni ljudje po informacije o Sloveniji iz privatnih virov, ker uradne deli jugoslovanske ambasade v Washingtonu in Jug. infocenter v New Yorku, to je Min. Snaj.

Da je administrativna pisarna potrebna, je jasno. Vsi odborniki imajo vsak svoj poklic, ki je prvi. Tam morajo imeti v pisarni človeka, da vrši za nje delo. Ali naj politični tajnik in uradni pisarne v Chicagu dasta ves svoj čas celi dan SANSu, opoldne pa gresta z leseno žlico in kositarjevo skledo na porto kakega klostra prosit, če je kaj od obeda ostalo? Živeti vendar morata.

Kongres bi bil moral takoj, ko si je izvolil odbor in mu dal delo, sklepati o stroških tega dela, koliko bo vse to

stalo in kje se bo dobil potrebn denar. V zadnji svetovni vojni je imel Jugoslov. Odbor v Washingtonu skoraj neomejene kredite. Koliko je stala pisarna Republ. Združenja, kolike so bile plače, vedo pa tisti, ki so ga vodili in ki so delali.

Ker kongres ni tega naredil, sem moral jaz kot tajnik to povedati odboru pri prvi seji 22. dec. Povedal sem odkrito, koliko bi stala pisarna v Washingtonu, ako bi hoteli, da bo mogla izvršiti naloženo delo, kakor potreba, in koliko pisarna v Chicagu. Za washingtonsko bi bilo potrebno nekako 1,500 na mesec s plačami, ki bi morale biti primerne sedanjim plačam drugod. Skoraj enako pisarna v Chicagu. Odborniki so se menda ustrašili tega. Pa nisem mogel drugače, če sem hotel narediti svojo dolžnost. Brez nič bo nič! Čujem in mi tudi pišejo, da se mi sedaj očita, da sem hotel SANS izkoriščati. Vendar vsak pameten človek ve, da se mora delo plačati, ali ga pa ne bo. Narod nam je naložil delo, njegova dolžnost je sedaj — da "pass the ammunition". Kakor je sedaj, je isto kakor če bi kaka država napovedala vojno, potem izbrala nekaj generalov in jih poslala v boj sredstev, brez amunicije, brez nič. Pa naj zmagajo. Oprostite, da rabim tole primer: Ko ciganu niso plačali za muziko, pa zahtevali od njega, da jim igra, je dejal: "Malo novaca, malo muzike!"

O sebi smelo in javno trdim, da sem se do sedaj žrtvoval do skrajnosti in da nosim vse stroške dela sam. Koliko časa bo to šlo? Najbrže ne več dolgo. Za žrtve pa še taka pisma in taki očitki! Ko bi vsakdo žrtvoval za narod, kakor sem jaz, pa bi danes kaj imeli. Za kritje vseh stroškov sem pri odboru seji predlagal, naj bi se vsa slovenska društva, katerih je baje veliko nad 2000, naprosilo, da bi dal vsak član vsaki mesec za politično pisarno po 1c, za administrativno pa 1c, pa bi bilo vse plačano. Pa si odbor ni upal tega storiti, temveč je vse prepustil dobri volji ameriških Slovencev. Da bi rešitev ubogega umirajočega naroda, čegar kri smo, ne bila vredna dveh centov na mesec! Ali je kak Slovenec v Ameriki, ki bi ne dal? Na ta način bi prišlo za vsako pisarno nekako \$1,500.00 na mesec, pa bi šlo vse kot po žnoric.

Zadnje čase se mi tudi očita, da se ne dela, pa da sem za to jaz kot tajnik odgovoren. Jaz sem samo politični tajnik in samo politično delo je moje. Ne bi se rad bahal, toda te dni je washingtonski najvpljivnejši list "The Evening Star" prinesel na odličnem mestu članek skoraj samo o Sloveniji, kakor ga do sedaj še noben list v Ameriki ni. In to tukaj, kjer so ga čitali vsi člani vlade, kongresa in senata. Kdor pozna tukaj razmere, mi je trdil, da tolikega uspeha nikdar Slovenci ne bodo dosegli, smo premajhni. Pa smo ga. To ni majhno delo. In še več drugega. Ko bi

bilo drugače preskrbljeno za delo tukaj, bi se pa še več, veliko več doseglo. Rečem pa z mirno vestjo, da delam.

Nekateri tudi mislijo, kakor mi pišejo, kako so mi veliko uslugo izkazali, da so me volili za tajnika. Bratje, narobe je res. Jaz delam s tem delom uslugo narodu. Če pa kdo hoče biti tajnik, najbolj srečen bom tisti dan, ko se bom tega dela iznebil; živio! Naj se da izvoliti, pa kar pride naj sem! Pomagal bom, samo da me reši!

Bratje, ne bodimo "malenkostni zamegljevalci", da bi s svojim nerganjem z gledanjem na osebe, na njih simpatije, podirali in jemali veselje tistim, ki bi radi delali, ne pustimo, da bi nam te "malenkostne meglice" zastrle pogled v tisto strašno Kalvarijo, strašne potoke krvi, ki teko po Sloveniji, in sami škodovali narodu. Samo eno glejmo: To Kalvarijo, to kri to umiranje, to strašno trpljenje!

Rev. K. Zakrajšek, politični tajnik SANSa.

STRAST VODI V PROPAST

Chicago, Ill.

Naj še enkrat v imenu družva Marije Pomagaj povabim vse Slovence in Slovenke iz Chicage, Berwyna, Cicero, in drugod, na tega društva prireditve v nedeljo 28. februarja. Ker tudi Jolietčani in Waukegančani radi prihitne na Chicage prireditve, so tudi leti iskreno povabljeni, da nas poseje na ta dan, in se z nami povešete ter pozabijo dnevene težkoče za nekaj ur. — Igra se prične točno ob 3. uri popoldne, po igri se bo servirala okusna večerja za vse tiste, ki žele ostati v dvorani za večerni ples.

Igra se vrši v štirih krajših dejanjih, zato je dobro naprosil razne pevce, pevke, da bodo nastopili s svojimi in zapeli lepe slovenske pesmi. Za plesateljine bodo pa Mr. Foys skrbeli in jih zadovoljili s svojimi valčki, polkami in kaj še vse drugega. Toraj, obeta se biti zares izvrsten popoldan in večer.

Navajeni smo gledati igrokaze, kjer se prikazuje težave in trpljenje staršev, kjer jih trmoglavci sin ali hči ne ubogata, ali da se oče družine uda slabim navadam. Toda igra, "Strast vodi v propast" pa kaže trpljenje mladega dekleta, hčere, katere mati je udana loteriji. Vse, kar hči zasluži, gre v loterijo, zato so njene prošnje do matere dnevne, naj opusti nesrečno loterijo, pa brezuspeha. Kako hči izpelje svoje težko življenje in materino slabo navado ven na pravi tir, pa pridite sami pogledati v dvorano šole sv. Štefana v nedeljo ob 3. uri popoldne.

Ker pa je to-le moje pisanje zadnje glede igre, si štejem v dolžnost zahvaliti se vsem mojim soigralkam naše igre, za lepo in složno sodelovanje pri igri. Več je ne-članice društva, ki so vzele vloge, tem gre še posebna zahvala, da so vzele vloge tedaj ko sem iskala igralke za igro. Mrzli so bili

(Dalje na 4. strani)

DOGODKI

med Slovenci po Ameriki.

Vojaške novice

Chicago, Ill. — Slovenski fant Ignatius Tivador, 1921 W. 22 Pl., ki je nastavljen v Fort Sam, Houston, Texas, je po dolgem času prišel domov na dvotedenski dopust.

Iz vrst najmlajših pa odide Erihn Rangus k vojakom prihodnji teden.

Eddie Koren, ki smo o njem včeraj poročali, je moral iti ta teden le na zdravniško preiskavo, vsekakor bo pa gotovo poklican k vojakom v kratkem.

Dve 40 letnici

Cleveland, O. — Dva dobro poznana slovenska para obhajata te dni 40 letnico zakonskega življenja, namreč Frank in Ivana Arko, 981 Addison Rd., ter Andrew in Julia Knauss, 1194 E. 170 St. Obejma paroma prav iskreno častitamo.

Patriotična rojaka

Cleveland, O. — Rojak Joe Jalovec, 16021 Holmes Ave., je ponovno kupil za \$1000 vojnih obveznic. Enako je rojak Frank Poje, ki vodi moderno čistilno podjetje na 633 E. 185 St., zopet kupil za \$1000 vojnih bondov; prej jih je že tudi kupil za en tisočak.

Odlični učenec

Cleveland, O. — Pretekli mesec je graduiral na East High School slovenski fant Robert Adamich, sin družine Joseph Adamich na 1410 E. 52 St., ki se je tako odlikoval v šoli, da je prejel \$600 vredno prosto šolnino na Western Reserve univerzi, kjer se je vpisal v tečaj za zdravilstvo.

Ob nogo

Fairport, O. — Rojaku Marku Milavcu, ki je doma iz Begunj nad Cerknico, so 13. februarja v bolnišnici odrezali nogo.

Tatovi

Cleveland, O. — Zadnji teden v petek ponoči so tatovi vlomili zadnja vrata modne trgovine Mrs. Pauline Stampfel na 6108 St. Clair Ave., ter odnesli denar in blago.

Naj jim sveti večna luč!

Milwaukee, Wis. — Smrt nam je pobrala naslednje rojake in rojakinje:

4. feb.: Mrs. Mary Mesarich, 839 So. 2 St., 53 let.

9. feb.: Mrs. Mary Wamberger, 1008 So. 62 St., West Allis, 84 let.

9. feb.: Ludwig Vodnik, 652 W. Bruce St., 16 mesecev.

11. feb.: Mrs. Gertrude Herga, 1806 So. 61 St., West Allis, 72 let.

14. feb.: Joseph Komar, znan kot "mali Joe", 26 let.

Umrl je tudi Valentin Puntbershek, 425 W. Walnut St., 17. feb.: Joe Kastelic, 1351 So. 64 St., West Allis, star 54 let.

TARZAN (652) PREVRNjeni

THE FRAIL LIFE-BOAT RODE DANGEROUSLY OVER THE CRESTS AND INTO THE VALLEYS OF THE TURBULENT SEA.

Slaboten čoln je počasi drsel preko čeri v razburkano morje.

TARZAN SWAM VALIANTLY ALONGSIDE, SHOUTING ENCOURAGEMENT. SOON THE SUDDEN SQUALL ABATED.

Ravno, ko je vse izgledalo, da bo čoln vendar le vzdrljal, —

(Metropolitan Newspaper Service)

JUST WHEN IT SEEMED THE CRAFT HAD A CHANCE TO SURVIVE, IT STRUCK SOME SOLID OBJECT AND OVERTURNED.

— je zadel v nekaj trdega in su prevrnil!

Tarzan je plaval čedalje bližje čolna in dajal rešenec pogum, naj vstrajajo.

MINNESOTA IZVAJA VELIKO OFENZIVO

Colorado je na drugem mestu. — Drugi se počasi gibljejo, ali morda pripravljajo "surprise" za druge. — Kaj se bo skuhalo v Illinoisu, Wisconsinu in Ohio?

Kampanja "ZMAGE", ki jo vodi letos list "Amerikanski Slovenec" se po nekaterih naselbinah prav živahno razvija. Potrebno pa je, da bi se živahno razvijala in gibala prav po vseh naših naselbinah.

Zivimo v zelo resnih in kritičnih časih. Le narodi, ki so kulturno in narodno zavedni smejo upati v tej silni borbi na uspehe. Kjer te zavesti ni, ni mnogo pričakovati. Kultura in narodna zavest pa stojita na izobraževalnem delu, to pa temelji največ na književnem in tiskovnem delu. Vzemite ljudem tisk, vzamete jim vse. Tisk je, kakor duša vsaki deželi in pokrajini, organizacijam in skupinam. Kaj so narodi danes po zasedenih deželah v Evropi, ko so jim zatiranci uničili tisk in književnost? In mi ameriški Slovenci, ki imamo srečo od Boga, da smo v teh usodnih dneh v deželi naših Ameriki, naj pa kar sami pustimo, da med nami izgine naš slovenski tisk? Ali naj bomo tako malomarni? Ne ne smemo biti. Storititi moramo vse, kar v naših močeh, da svoj tisk ohranimo, če le človeško mogoče.

Kako pa moremo to storiti? Z agitacijo med svojim ljudstvom. Od hiše do hiše moramo in gledati, da zanesemo svoj tisk v zadnjo slovensko hišo. Zdjaj imamo najlepšo priliko za to, ko je v teku kampanja. Zato pa ne sedimo doma v tem času, ne glejmo, da bi delali le nekateri. Vsi moramo delati, vsi navdušeno agitirati, le potem smemo upati na uspeh. Zdjaj so delavske razmere v deželi ugodne. Vse dela in dobro služijo, zdjaj agitacija mora uspeti, če le kedaj. Agitatorji moramo izrabiti to priliko. Na delo moramo vsak prosti čas in uspeh bo gotov. Zdjaj je čas dela, zdjaj, ko je kampanja!

Minnesota hoče zmago!

Minnesota je poznana po svoji zimi, kakor mrzla Sibirija. In kakor hrabri Rusi po zimi dajejo batine sovražniku, tako delajo načrte letos v Minnesoti, da pokažejo, kje raste poper, kar se tiče kampanje "ZMAGE", ki jo vodi letos Amer. Slovenec. Kako globoko in kako visoko bodo prišli v tej kampanji je seveda odvisno od drugih kandidatov in agitatorjev po drugih državah in krajih.

Zmaga Minnesotčanov bo odvisna seveda od tega, kaj poročajo kandidatje in agitatorji v Illinoisu, Colorado, Ohio in Wisconsinu. Kampanja je borba. V borbi pa zmaga, kakor je bolj agilni in spretnejši. In prijatelji Am. Slovenca v Illinoisu, Colorado, Wisconsinu in Ohio so poznani kot odločni in zavedni borci. Treba je le počakati, da pridejo na fronto s svojimi težkimi tanki in s svojimi kanoni. Potem bomo videli, kako "špraho" bodo govorili odtod. Prihodnje dni bo završalo po vseh krajih in vsi bomo z napetostjo pričakovali rezultatov.

Zdjaj pa pogledimo, kako so se vojskovali te zadnje dni po raznih sektorjih naše letošnje kampanje.

Mrs. Josephine Meglen iz Pueblo, Colo. je prejela od Mr. Konstantina Podlesnik iz Kemmerer, Wyo. 3000 glasov; sama je te dni poslala 7 starih, kar ji da 36.000 glasov; od Mrs. Tony Rozinka, iz Eveleth, Minn. je dobila 6000 gl.; od Mr. John Tancika, iz Salida, Colo. je dobila 6000 gl.; od Mrs. Agnes Stephanich, Cherryvale, Kansas, 6000 gl.; od Mr. Antona Kastelic, Menominee, Mich. 6000 gl.; od Mr. Jos Judniča, Detroit, Mich., 6000 gl.; od Mr. Peter Perušek, Holton, Mich. 6000 gl. Skupaj to pot dobi 75.000 nadaljnjih glasov.

Very Rev. Matija Šavs, Shakopee, Minn., je dobil te dni glasove od sledečih; od Mr. Mathiasa Klučevšek, Johnstown, Pa. 2 novi in 5 starih naročnin, kar da 69.000 glasov; od Mrs. Antonije Nemgar, Eveleth, Minn., 20.000 glasov; od Mrs. Frances Gerčar, Randall, Minn. 6000 glasov; od Mr. John Strah, Eveleth, Minn. 1 novo in 9 starih naročnin, kar da 57.000 glasov; od Mr. Antona Tomšič, Strabane, Pa. 27.000 glasov. Skupaj to pot dobi 179.000 nadaljnjih glasov.

Mr. Frank Urajnar, Indianapolis, Ind. je poslal te dni 1 novo in 8 starih naročnin, kar mu da 62.000 glasov.

POZOR! — Mnogi agitatorji so nam poslali že nove naročnine. Prosimo vse take naj prijavijo kandidate čimprej, ali če žele komu drugemu glasove pokloniti. Ne čakajte za hazadnje. Prijavljajte se, s tem pospešujete življenje kampanje.

Kako stojijo kandidatje sedaj?

Very Rev. M. Šavs, Shakopee, Minn. 236.000 glasov
Mrs. Josephine Meglen, Pueblo, Colo. 167.000 "
Mr. Frank Urajnar, Indianapolis, Ind. 62.000 "

KDO BO NA VRHU LISTE PRIHODNJIČ?

SVET PO VOJNI

Ko je Francija propadla l. 1940 pred mehanizirano silo Nemčije, znaten del krivde za to je nosila okolščina, da je francoska vojaška komanda mislila, da je mogoče voditi pozicijsko vojno v dobi mehaniziranega bojevanja. Neki francoski generali, kakor Gaulle, so uvidevali blaznost vsega tega in svarili so. Sile konservativizma pa so zmagale v razpravi — in izgubile v vojni.

Zmota francoskega visokega poveljništva je značilna za običajno človeško slabost, da se namreč rajši ravnajo po pretekli izkušnji kot po današnjih realnostih.

Anglež Edward Hallet Carr, profesor na vseučilišču University College of Wales in sedaj v uredništvu dnevnika London Times, je mnenja, da so se po

zadnji vojni napravile slične zmote, in se boji, da se ravno tako zopet zgodi, razun ako se jasno pojmi temelji sedanje vojne. Na te in druge stvari pisatelj opozarja v svoji zadnji knjigi "Pogoji miru" (Conditions of Peace), izdani po Macmillanovem založništvu.

Vsako pomembno politično gibanje v zadnjih dvajsetih letih je bilo po njegovem mnenju del svetovne revolucije proti trem idejam devetnajstega stoletja, idejam liberalne demokracije, narodnega samoodločevanja in gospodarskega liberalizma (laissez faire). Novi svet, napram kateremu se pomikamo, mora razširiti demokratične ideale svobode in enakosti na gospodarsko polje (to je ono, kar Predsednik Roosevelt imenuje svobodo od bede). Politične

BOJ MED FORT SHERIDAN WAACS in WAUKEGANSKIMI ANČKAMI

WAACS, Pomožni Kor Ženske Armade, in Fort Sheridan, so pred kratkim na srednjem zapadu prvič nastopile v basketball igri v Waukeganu, Ill. kjer so igrale naproti članicam Društva Sv. Ana št. 127, KSKJ., v slovenski dvorani pri cerkvi Matere Božje. Slovenske Ančke so zmagale z 38 točkami proti 22 za WAACS.

Na sliki so od leve proti desni: Angie Terček, voditeljica (manager) basketball kvinteta dr. sv. An. KSKJ. in hči Mrs. Frances Terček, delavne tajnice tega društva; Joseph Zorc, KSKJ športni direktor; Ann Kovaček, kapetanka igralc dr. sv. An. ki je tudi največ pripomogla do zmage; Cpl. Emogene Cooper, kapetanka Fort Sheridan Army WAACS, in Cpl. Marion Swan, ki je izveščala WAACS. Nad 300 ljudi je prišlo gledat za zanimivo igro, ki je vzbudila pozornost po celem srednjem zapadu.

Oba oddelka (teams) sta se ponovno spoprijela v sredo večer, 17. februarja, na Fort Sheridan postojanki. Zesenkrat še ne vemo, katera stran je zmagala to pot.

pravice se morajo uveljavljati čez gospodarske moči, kakor so se v zadnjem stoletju politične pravice uveljavile čez vojaške moči. In novi svet mora razviti v svojih članih čut njihovih obveznosti napram državi mesto ideje, da je država tu za to, da nudi koristi posameznikom.

Eno izmed najbolj zanimivih poglavij Carr-ove knjige je njegova analiza o neuspehu samo-odločevanja, da bi rešilo probleme Evrope. Nemški narodi od l. 1939 naprej so razjasnili brezdvomno, da mali narodi si ne morejo nikdar več privoščiti, da bi šli svojo neodvisno pot. Kajti samo-odločevanje je zavedlo mnogo manjših narodov Evrope direktno v nemške zanjke. "Svoboda", ki so jo uživali, je bila le toliko, kolikor je Nemčija hotela. Dejanska njihova neodvisnost je bila iluzija. In v bodočnosti bodo v stanju ohraniti razumno neodvisnost le, ako se pridružijo kakim vrstni mednarodne organizacije, ki pripoznava gospodarske in vojaške realnosti Evrope.

Mr. Carr nudi polno dokazov za to, da je napačno, ako se misli, da ljudstvo mora biti vedno oddeljeno v politične enote, ki odgovarjajo njihovim jezikovnim ali kulturnim enotam. Razni plebisciti, ki so se obdržali po zadnji vojni, so ustanovili dejstvo, da ljudje različnega kulturnega ozadja so bili prav voljni obdržati skupno politično enoto. To pokaže, da navadni ljudje se ne morejo vedno navduševati, da bi postavili ozire narodnosti ali jezika nad skupno gospodarsko korist.

Polom ureditve, napravljene po zadnji vojni, je nastal, ker se ni znalo reševati problem vojaške in gospodarske moči. Obetati politične pravice, Mr. Carr dokazuje, ne pomenja nič, ako se najprej ne uravnajo problemi gospodarske in vojaške narave.

Ljudje ljubijo biti svobodni in neodvisni pod vlado, ki so jo sami izbrali. Hočejo pa tudi biti del skupine, ki je zadosti velika, da morejo uživati koristi, ki izvirajo iz pravilne produkcije in prodaje. Ravno kakor Velši in Škoti morejo biti dobri Velši in dobri Škoti v okvirju britanskega gospodarstva, tako tudi ljudje v Evropi morejo biti dobri Čehi ali Litvanci v okvirju širših gospodarskih enot.

Politične enote obstajajo za to, da garantirajo svobodo govora in vere, svobodo od bede in strahu za svoje člane. To pa morejo storiti le tedaj, ako sodelujejo v zadosti veliki skupini, da te garancije postanejo zares veljavne.

Mr. Carr vidi tri faze v povojnem svetu: pripomoč, rekonstrukcija in gospodarsko snovanje za bodočnost. On je mnenja, da bi se moralo pustiti ustanovljenim mednarodnim organizacijam, da bi razvijajo naravno izven prvih faz povojnega sveta. Prva potreba bo dajati hrano lačnim ljudem. Druga bo rekonstruirati opustošene pokrajine. Na podlagi svojih izkušenj v delovnih vrstah Mr. Carr veruje, da bi se morala razviti evropska osnovalna oblast, ki bi napravila načrte za reorganizacijo gospodarskega življenja Evrope kot ene vzajemne ce-

lote. Taka organizacija bi morala zastopati interese vseh Evropejcev in bi morala imeti za seboj podporo vojaške in gospodarske moči Velike Britanije, Rusije in Združenih Držav. Svrha te organizacije bi morala biti vzpostaviti zopet blagostanje in povišati življenjske standarde — ne pa ovekovečiti ali podpihovati politične različnosti.

"Stari svet je mrtev", Mr. Carr zaključuje. "Bodočnost je z onimi, ki znajo z odločnostjo obrniti svoj hrbet na stari svet in z razumevanjem gledati v lice novemu svetu, kakor tudi s pogumom in bistroumnostjo."

TO IN ONO

ŽELEZNICE IN DRUŽBE TRUKOV SE SPOJE

Washington, D. C. — Zdržižitev železnic in motornih transportnih družb se ne bo mogla več dolgo odlašati, kakor se je izrazil v ponedeljek direktor za obrambno transportacijo. Smatra se to za migljaj, naj oba sistema sama kaj ukreneta glede združitve, predno nastopi vlada.

TUDI ROOSEVELTOVA DRUŽINA DOBILA KARTO

Washington, D. C. — Enako kakor drugi ljudje sta tudi predsednik in Mrs. Roosevelt dobila svojo karto št. 2 za odmerjanje živil. Razlika pa je bila samo v tem, da njima ni bilo treba povedati, koliko konserv imata na roki. Pojasnilo za to je podal neki tajnik, rekoč, da je Bela hiša klasificirana kot ustanova in, da zato po določbah urada za cene prebivalcev v njej ni treba napraviti omenjene izjave.

JELAČIČEVA PREROKBA

Iz nedavno objavljenih pisem Jelačičevih sorodnikov izvemo sledečo zanimivo epizodo. Ko se je ban Jelačič leta 1848. nekoč vrnil iz ministrskega sveta, je odpasal sabljo in jo jezno zagnal v kot rekoč: "Samo še pol stoletja prisojam habsburški monarhiji — nič več — to je strašno, kar ti delajo."

Vi radi berete vesti iz drugih naselbin; drugi radi berete novice iz vaše naselbine. Poročajte novice in dogodke v "Am. Slovencu".

"RUSIJA BO DIKTIRALA MIR"

P. A.

(Dalje) II.

Med tistimi, ki zatrjujejo, da bo Rusija diktirala mir in sicer samo Rusija, so dvojne vrste ljudje.

Precej je očitvidno takih, ki pri tem mislijo na komunistično, z drugo besedo: boljševisko ali recimo sovjetsko Rusijo. To so seveda prepričani komunisti in s svojo trditvijo izražajo ne samo svojo misel, ki jim je nastala v glavi radi razvoja dogodkov, in jim po njihovem mnenju narekujejo to misel — ampak izražajo s tem tudi svoje iskrene želje. Komunist bo gotovo želel, da bi diktirala mir Rusija, in sicer sovjetska Rusija in nobena drugačna Rusija.

Da se mi sploh ne ogrevamo za komunizem in dosledno tudi ne za kako komunistično diktiranje miru, o tem ne bomo izgubljali besed.

Drugi so med razširjevalci prepričanja o ruskem diktiranju miru, ki pri tem mislijo na nacionalno Rusijo, na "izpreobrnjeno" Rusijo, na nekako nekdanjo sentimentalistično "Matusko Rusijo." Taki ti bodo z vsvo odločnostjo dopovedovali, da za kak komunizem nikakor niso, trdno pa verujejo, da bo Rusija po tej vojni "drugačna", torej nič nevarna, ker ne bo več ne komunistična in ne diktatorska. Torej!

Mi smo že v prvem našem članku zapisali, da tudi mi ne verujemo v večni komunizem na Ruskem, in tudi ne v večno diktatorstvo na Ruskem. Ne upali bi se pa prerokovati, kako kmalu se bo Rusija "prearedila". Še manj si pa upamo misliti, da se je celo že — kot nekateri tudi skušajo dokazovati. Rusija je še vedno trdno v rokah svojega od drugod zanešenega diktatorstva in to diktatorstvo kaj malo kaže, da se je kaj spremenilo v svojih težnjah in namenih, pa naj bo glede vere in drugih osebnih svoboščin, ali pa glede dobrovoljnih odnosov do ostalih po svobodi hrepenečih narodov in držav. Vsaj tako je podobno. In dokler je še taka podoba, bi se mi ne upali s kako prenapljenostjo trditvijo na dan, še manj bi se upali ustvarjati odločilne smernice, po katerih naj se ravna naša beseda in naše početje. Zato mislimo, da je najbolje lepo mirno ostaniti tam, kjer smo bili doslej — pri Ameriki in njenih zaveznikih. Ko pravimo: pri njenih zaveznikih, seveda nikakor ne izključujemo Rusije, kakor je Amerika ne izključuje. Toda Rusija nam je pri tem in ne ostane ENA IZMED ZAVEZNIK, ki naj bi planirala svoje in naše zadeve SKUPNO Z DRUGIMI ZAVEZNICAMI, ne pa hodila svojo pot in sicer tako daleč svojo pot, da bi edino sebi pridrževala — diktiranje miru...

Ako je torej res, da ima Rusija kake take namene, je naloga ostalega zaveznikega sveta in vsakega posameznika v njem, da take separatistične načrte po vsej možnosti skuša preprečiti. Ne samo zato, ker je Rusija komunistična in se je bati, da bi bil SAMO NJEN mir komunističen mir — tudi zato, ker je pač Rusija samo ENA IZMED ZAVEZNIK. Ako bi se naša Amerika začela tako obnašati, da bi kazala nagnjenje edino za SVOJ "MIR" in bi izključevala druge zaveznice od mirovne mize, bi se moral naš čut poštenosti in pravičnosti prav tako upreti taki zamisli. Čeprav smo z dušo in telesom Amerikanci, smo to pač zato, ker verujemo v amerikanško poštenost in iskrenost. Če bi imeli dokaz, da smo se motili, bi nam poštenost in pravičnost nareko-

vala tudi revidiranje našega brezpogojnega amerikanstva. Ako to velja celo glede naše Amerike, kaj šele glede kake druge zaveznice, pa naj bo to zmagovita Rusija ali katera-koli druga.

Ako je res, da Rusija misli le na svoje lastno diktiranje miru, je jasno, da z njo nekaj ni prav. Ko je bila grdo napadena od Nemčije, je ves demokratični svet takoj zasimpatiziral z njo, jo sprejel za svojo zaveznico in ji obljubil ter dal svojo pomoč, moralno in materijalno. Nobena tajnost ni, da je dobila samo od Amerike veliko mero vojne opreme in je vendarle tudi ameriška zasluga v precejšnji meri, da stoji danes Rusija takorekoč ob Dnjepru namesto ob Volgi. Tudi Anglija ni skoparila s pomočjo. Čemu naj bi tedaj Rusija igrala zahrbtno politiko in v zahvalo za vse dobro delala račune, kako bo svoje zaveznice izrinila od mirovnih sklepaj?

Ako je treba kljub temu sprejeti mnenje tistih, ki pravijo, da bo Rusija in samo ona diktirala mir, bi nam ostala samo ena razlaga. Mogoče je to samo tedaj, ako je Rusija še vedno prej SOVJET nego Rusija, prej KOMUNIZEM kot Rusija, prej RDEČA INTERNATIONALA kot uničevalka Hitlerja. Hočemo reči: uradna Rusija — za ruski narod tega nikakor niti od daleč ne mislimo. Toda še vedno je na površju uradna Rusija kakoršna je in nič še ne kaže, da bi narod sam imel kaj prida besede druge kot pri delu in pri borbi za — uradno Rusijo!

Če ima uradna Rusija, ki še vedno vodi celokupno usodo Rusije po kolesnicah, kakoršne si je sama zamišljala v kremlinskih možganih, v resnici misli na diktiranje komunističnega miru, se tega najmanj ne moremo veseliti. Tudi tisti naj se tega ne veselijo, ki pravijo, da ne marajo komunizma, pa vendar s simpatijami čakajo na rusko diktiranje miru. Prevarani bodo! Naj rajši pomislijo, da s takim govorjenjem in razširjanjem tega prepričanja samo podpirajo Rusijo v njenih načrtih — ako so res taki — ker delajo zanjo hote ali ne hote veliko propagando. Naj se rajši spet vrnejo na pravo pot in delujejo z Ameriko in njenimi zaveznicami za to, da Rusija postane, ako še ni, RUSKA RUSIJA, LJUDSKA RUSIJA, iskrena Rusija, če že ne more postati čez noč tudi DEMOKRATIČNA Rusija.

Za SOVJETSKO Rusijo, ki naj pomeni toliko kot KOMUNISTIČNO Rusijo, se ne poteguje ne Amerika ne Anglija in ne kaka druga med zaveznikiškimi državami — tudi mi se nikar ne potegujemo za kaj takega!

(Dalje prih.)

KATERA JE KATERA?

Filmska igralka Lupe Velez (na levi) in njena namesnica Sandra Lynn. Ste si tako podobni, da jih celo v Hollywoodu težko ločijo drugo od druge.

DR. H. M. LANCASTER
Dentist
2159 West Cermak Rd.
(ogel Leavitt St.)
Telefon Canal 3317
CHICAGO, ILL.

DR. JOHN J. SMETANA
Pregleduje oči in predpisuje očala
23 LET IZKUŠNJE
OPTOMETRIST
1801 So. Ashland Avenue
Tel. Canal 0523
Uradne ure: vsak dan od 9
zjutraj do 8:30 zvečer.

Hlapec Jan

Stijn Streuvels

Na vse zgodaj, ko je bilo v hlevu še čisto temno, so začeli konji s kopiti butati ob deske pregraje.

Ob ropotu je planil Jan s postelje in prigljal svetilko.

"Ho! Nemirna svojat! Hop! Kaj že budete ljudi?" je rohnel.

Z leseno mero je zajel v skrinji ovsu, se prirnil med konje in pregrajo ter nasul ovsu v jasli.

"Tako, zdaj pa mirno zobljite in me pustite še malo spat."

Upihnil je luč in legel povrh postelje, konji pa so mleli suhi oves.

Pol buden, pol v snu je ležal Jan z rokami pod glavo in slišal samo drskanje kopit in enakomerno mletje in glasno brzanje konj, ki so jedli. Sicer se je nad domačijo širila črna nočna tišina. Povsod, kamor so pogledale Janove oči — tema. Zato se je obrnil v steno. Pri prvih treznih mislih, ki so ga obšle, je spet začutil, kako vstajata v njem čmernost in nejevolja: gospodar je včeraj prodal enega konja — pridno Julo.

"Oče, ki je izgubil otroka, in zato ne more spat," je pomislil. Le zakaj je moral gospodar prodati prav tega konja?

Ležal je na postelji, se vzburljal in premišljal, kam je neki dobra žival prišla. Ko je premislil, kaj bo še vse morala doživeti in pretrpeti, sta sočutje in srd v njem tako vzrastla, da ga je bilo kar samega sebe sram. Moral se je kar premagovati, da ni na glas zaihtel.

"Ah, kaj, fant," se je tolažil, "konj je konj."

A ni se mu posrečilo, da bi se pomiril. Predobro je vedel, kaj je prav za prav pošten konj — in zlasti še Julá! Jan se je bil v dolgih letih tako privadil na pridno Julo, da mu je bilo ob slovesu, kakor da mu kdo izdira roko ali nogo.

In potem še nejevolja, da se bo moral posej ukvarjati z nepoznanim žrebcom, ki je mrko stal v isti pregraji, kjer je dvajset let živela Jula.

"Kaj menite! Take spremembe v navadah vsakdanjega življenja so strašne!"

Jan si je naskrivaj želel belega dne, da bi mogel videti novega konja; potem bi mu spet bilo ljubše, da bi ostalo kar temno, da bi novega konja sploh ne videl.

"To je star soldat, Jan," je dejal gospodar, "ves vrazji je!"

In Jan je v duhu videl, kako je žrebec z iztegnjenim vratom vzdolž jeza in plašno zroč okoli sebe prišel v hlev.

"Hi, rjavec, hop!"

Že spet sta se grizla čez pregrajo in žrebec je s prednjimi nogami šaril po svojih jaslih.

Seva je leta in leta tako krotko stala poleg Jule.

"S tem nasilnim sosedom pa ti ne bo tako lahko."

A Jan je sklenil, da mu bo izbil muhe iz glave.

"Rezgeta in ceba kakor obseden! Kaj ti pa manjka, stari soldat? Pri nas nismo v hlevu vajeni takega trušča!"

Jan se je valjal po slami, čakal dneva in nezadovoljno momljal.

Nejevolja nad spremembo mu ni hotela iz glave. Tlačila ga je otožnost, kakor da je

izgubil ljubega prijatelja. Skrbelo ga je, ali se bo prodanemu godilo dobro ali hudo. Sočutje ga je prevzelo ob misli, da Jula ne more tožiti o svoji stiski in ne braniti svoje pravice.

"Nemo je šla z domačije," je mislil, "brez tožbe; in konji so se spogledali kakor ljudje, ki vidijo, da brat za zmeraj odhaja."

Ker so mu misli pregnale nejevoljo, je poskušal še spat. Nazadnje ni mogel več vzdržati. Še preden si je kdo upal na dvorišče, ko je skozi železne palice v oknu ravno polzela prva sinja svetloba, je bil zares na nogah. Odprl je hlevna vrata, vneto zmetal velike šope sena v gare, zajel zunanjo vodo, pripravil korito in napolnil jasli. Pri tem je venomer brbljal sam pri sebi.

"Daj, Miete, gani se, če ne, boš prikrajšana! Konj je ves sestradan. Kdo ve, če si dobil kdaj do sita jesti, dečko. Tu se boš lahko popravil in odebelil, če boš priden. Ampak priden, razumeš!"

Božajoče je pogladil konja po bokih in kljuse je takoj cebnilo, vzdignilo glavo in splešeno zahrzalo.

"Hola, to so pa hude muhe, dečko. Te bom že naučil, da boš kakor se spodobi. Najprej ti bomo pa dali, srboritež, kako pametno ime!"

Jan je premislil vsa konjska imena, kar jih je poznal: Sarie, Wieten, Ko, — ne, to vse ni bilo nič pravega... Jul?

"Ne, potem bi zmeraj moral misliti na starega vranca. In tudi preveč ognja imaš v očeh, dečko. Kaj si prav za prav gospodar misli, da mi daje v roko tako hudobno mrho? Konja je kak sirov hlapec pokvaril in jaz naj ga zdaj učim manire, jaz naj ga ukrotim! Začela bova zlepa, rjavec. Da, rjavec, rekli ti bomo kar Rjavec, Rjavec, Rjavec, Rjavec," je ponovil Jan večkrat, da bi se navadil tujega imena.

V sivosinji jutranji luči so se svetile zglajene črne stene pregraje in težko zaočkroženi zaletni zadki konj. Sveži veter je prihajal skozi ena vrata in vel topli vzduh po potu in gnoju skozi druga.

"Prav za prav ni grd konj," je menil Jan in ga pogladil po repu in vzdolž stegen do nog. Okreten, zastaven! Gospodar je imel najbrž prav! Jan je stopical ritensko prav do odprtih vrat, da bi si Rjavca ogledal iz prave razdalje. Potem je zunaj pogledal, kakšno bo vreme.

Iz mlečno belih hlapov so se odražali pobeljeni zidovi hiše in dvorišča in drevje v ogradu je črno iztezalo svoje grčaste stare veje v sivi zrak. Iz dimnika se je kadilo in veter je vel od vzhoda. Kokoši so kokodakajoč priletale iz kurnika in še dremave naglo tekale okrog. Gori na slemenu skednja je pav naznanjal novi dan. Krave so mukale v hlevu in vsepovsod za zaprtimi vrati so se gnetle in oglašale živali. Dekle in hčere so prihajale iz hiše; bile so nalahko oblečene, zrlle zaspano s krmežljavimi očmi, z enim samim prijemom zvijale zmršene lase na glavi v vozle in si umivale obraz in roke pri vodnjaku. To jih je kar na mah predramilo. Njihov smejoči se govor se je razvezal. Vihteč po dve bakreni golidi v rokah, so z lahnimi koraki odhajale v kravji hlev.

(Dalje prih.)

SLOVENSTVO V AMERIKI

ne bo isgnilo tako hitro, če se bomo ameriški Slovenci svedeli, da imamo v svojem slovenskem tisku tisto silo, ki bo nas držala še dolgo, dolgo skupaj.

"AMERIKANSKI SLOVENEK"

Je prvi slovenski list v Ameriki! Čitajmo ga, naročajmo ga in podpirajmo ga! Stane leto \$6.00; polletno \$3.00; za Chicago, Kanado in inozemstvo \$7.00 in za pol leta \$3.50. Naslov:

"AMERIKANSKI SLOVENEK",
1849 W. Cermak Rd., Chicago, Ill.

NAZNANILO IN ZAHVALA

Potrlih src naznanjamo vsem našim sorodnikom, prijateljem in anancem, da nas je smrt za vedno ločila od drage nam hčerke in sestrice

ALICE KERNZ

Rojena je bila 8. nov. 1927 v Oglesby, Ill. Umrila je 11. feb. lepo pripravljena s sv. zakramenti za v večnost. Pogreb se je vršil iz hiše žalosti v cerkev sv. Roka v La Salle, na pokopališče sv. Vincencija v La Salle. Položena je bila v hladni grob, ob veliki udeležbi sorodnikov, znancev in prijateljev, kjer bo čakala, kdaj jo pokliče angelske trobente glas.

Naša srčna želja je, ako bi nam bilo mogoče, da bi se vsakemu posebej zahvalili za vse, kar je kdo storil za nas v teh bridkih urah. Tem potom se najiskrenejše in najprisrčneje zahvalimo vsem našim blagim sorodnikom, prijateljem in znancem za vse, karkoli ste storili dobrega za ljubo našo Alice, bodisi tekot njene bolezn, ko ste jo obiskovali in nas tolažili, in ob času njene smrti, ko je draga nam hčerka ležala na mrtvaškem odru, lepa ko angel miru med samim cvetjem. Hvala vam vsem skupaj.

Posebna hvala častitemu gospodu župniku iz La Salle, Stephen Kassovic, za lepo opravljene cerkvene obrede, kakor tudi za vse njegove obiske pokojnice v času bolezn, ko ste ji prinášali dušne tolažbe in sv. zakramente. Hvala vam iskrena.

Dalje najlepša hvala Slovenski Ženski Zvezi v Oglesby, katere članica je bila tudi pokojna. Lepa hvala za darovane cvetlice vsem, ki ste prišli moliti sv. rožni venec in za oskrbo lepoga pogreba. Najlepša zahvala vsem, ki so darovali za veliko število svetih maš in mnogo vencev. Prosimo vas, da nam ne zamerite, ker nam ni mogoče vsakega posebej imenovati. Zavzelo bi preveč prostora in morebiti bi bilo pomotoma kako ime izpuščeno, ker ne bi se radi nobenemu zamerili. Lepa hvala vsem, ki so nam dali na razpolago brezplačno svoje avtomobile, in hvala našim dobrim sosedom za vse, kar so storili za nas v času bolezni in v samotnem stanju. Še enkrat stotera vam hvala vsem skupaj in Bog plačaj.

Lepa hvala sorodnikom iz Burlington, Ill., Mr. in Mrs. Frank Gorenc in Mr. Frank Junc, za udeležbo pri pogrebu, za tolažbo in za vse drugo.

Končno še enkrat najlepša zahvala vsem skupaj in vsakemu, karkoli je kdo kaj dobrega storil v teh dnevih žalosti za nas ali za pokojnico. Nikoli vas ne bomo pozabili.

Ti pa, draga hčerka in sestra, svojega življenja pot je bila kratka! V najlepši dobi, stara komaj 16 let, si morala zapustiti ta svet. Srečna si ti nedotakljen cvet. Božja volja je bila tako. Počivaj v miru božjem in prosaj pri Bogu tudi za nas. Nam je pa edina tolažba smrti, ki nam govori, da vid'no v raju se nad zvezdami.

Kako si srečna cvetka mala,
Ker zgodaj v grob si pot izbrala.
Saj večje sreče ni na sveti,
Kot v cvetju angelskem umreti.

Zalujoci ostali:

FRANK KERNZ, oče, ALOJZIJA KERNZ, mati; Leut. FRANK in Pvt. JOSEPH, brata; Corp. KAROLINA in 1st class Pvt. MARY, sestri, ki se nahajajo pri vojakih. Zraven zapuščata tri omožene sestere: MRS. PETER BENETT in hčerki Mary in Patricia; MRS. JOE SUPON in hčerka Nanci; MRS. EUGENE ARGU BRIGHT.

Oglesby, Ill. 24. februarja 1943.

PRVI SLOVENSKI POGREBNI ZAVOD V CHICAGO

LOUIS J. ZEFRAN

1941 W. Cermak Rd., Chicago, Illinois
Phone Canal 4611

NA RAZPOLAGO NOČ IN DAN.

Najboljši avtomobili za pogrebe, krste in ženitovanja.—Mrtvaška kapela na razpolago brezplačno.—GENE ZMERNE.

IZ SLOV. NASELBIN

(Nadaljevanje z 2. strani)

dnevi, ko smo hodile na vaje, pa vse ste prišle vedno brez slabe volje, tako, da so nam večeri ob katerih smo imeli vaje, biti kot večeri prijateljskih sestankov. Mrs. Anna Stefanc, ki ima tudi ulogo v tej igri, se je še posebno skazala kot junaška mati, ko je že dlje časa vedela, da ji ta teden odide sin k vojakom, pa niti najmanje pritožbe ne skozí ves čas vaj le za vajo na četrtek tega tedna se je oprostila, da ne more priti ker ji sin odide v petek jutro; s solzami v očeh je pristavila: ta zadni večer bi pač bila rada s sinom. Vsem nam je bilo nekako težko v prsih, nihče ji ni mogel dosti odgovoriti, a vseeno je gotovo dobro vedela, kako iskreno je oproščena od vaje.

Smo pač v vojnem času in mnogo žrtev je treba doprinesiti: so davki, kupujemo bonde, večji ali manjši žrtve prihrani, pa kaj je vse to v primeri s tistimi, ki morajo dati

svoje sinove. Tudi naša igralka, Francka Zibert ima sina pri vojakih, tema fantoma, kot vsem drugim želimo srečnega povratka po zmagoslavni vojni.

V imenu odbora društva Marije Pomagaj, vsem iskren pozdrav in prisrčni: Dobrodobrošli!

M. Blai.

KNJICA, KI NIMA PARA
(Piše Andrej Tomec)
Johnstown, Pa.
(Dalje)

Če radi slišimo in beremo razne povesti iz prvih časov krščanstva, ko so kristjane grozovito mučili in morili, če z zanimanjem in pozornostjo beremo povesti iz turških časov, ko so imeli naši predniki opraviti z grozovitim Turkom, če se zanimamo za take in podobne povesti, koliko bolj radi bi morali slišati in brati in se zanimati za povest našega lastnega naroda, katere se zdaj godi, ko naše ljudi sovražniki tako neusmiljeno preganjajo, grozovito mučijo, vbijajo in vničujejo, ko je v naši

Pisano polje

J. M. Trunk

Le pred malo več ko sto leti se je prvi Obrenović med Srbi dvignil zoper Turke, ki so odiral narod že skoroda pet sto let. Bil je le trgovec s svinjami, pa mu je kolikor toliko uspelo. Postal je knez ali vojvoda. To je nekaj. V Beogradu je nastal "knežji dvor", in tudi to je nekaj. Ampak ta — knez je ležal na slami, nobene postelje ni bilo na dvoru, in kostrune je jedel le z nožem, kakih vilic ali žlic Beograd še ni imel. Tako le pred malo več ko sto leti.

Saj ste čitali, da je pred malo več ko dve sto leti Peter Veliki prišel pogledat na zapad, kako tam havžvajo, in vzel je seboj nekaj svojih aristokratov, bojarov, da bi tudi oni videli, kako ura tam kaže. Car in bojadi, aristokrati, sakramiš, to je nekaj. Tudi zapad je dvignil glavo. Car je še bil, da je bilo nekomu podobno, ampak ti "aristokrati", well, saj ste menda zopet čitali. Mlade peske je treba privediti, da postanejo "zimmer-rein". Saj razumete. In tako je bilo pri tistih ruskih aristokratih tiste dni, še le primeroma kratko dobo.

Ali s tem hočem morda sramotiti Slovane, ker je še pred kratkim tako bilo, bilo vrlo malo navadne civilizacije, Narobe. Ne sramotiti, spominjati pa hočem, ker spominji so pogostoma silno dobra roba, ako se sami spominjamo takih spo-

minov, in ne spominjajo nas drugi na te spomine.

Ali ste v zadnjih dneh slučajno morda videli v "muvis" kratak film, označen menda kot "The people of Russia"? Saj veste, kako je danes napram Rusiji. Neke strese, drugi dvignejo glave. Razdeljeni občutki, kakor je kdo, ne, kakor je sedanja Rusija. Pustimi Beograd, ki je imel pred dnevi krasno kraljevo palačo, postal lepo mesto, da so se ameriškanski obiskovalci divili krasoti. Danes spi v kraljevi postelji tam prebrisan tujec, za mnoge Srbe in še druge skoroda slame primanjkuje. Pustimo to. Ampak tisti film iz Moskve! Menda je posneto, kako je bilo dne 1. maja t. l. v Moskvi, kjer imajo neke proslave. Ali ste videli? Rusija sem ali tja, Ruši gor ali dol. Če imate priliko, idite gledat, vse ameriškanske parade so goli smorn v primeri s tem, kar vam kaže ta ruska parada. In pred kratkim šele se ruski aristokrati še niso znali niti malo spodobno vesti v kaki sobi!

Nočem sramotiti, narobe, opozoriti hočem le, da v tako kratki dobi še ni napredoval noben narod na svetu, kakor so napredovali — Slovani, darsi so imeli roke še na vseh koncih in krajih povezane, in jih imajo zopet, in jih bodo še bolj imeli, ako si močno ne posolijo svojih hudo trdih glav.

lastni domovini nastala nova doba mučnikov in so ti mučniki naši starši, naši bratje in sestre, naši otroci, naši sorodniki, prijatelji in znanci, naši rojaki in kdor s temi ne čuti, komur se ti ne smilijo, kdor se za te ne zanima, kdor o teh še slišati, brati in kaj zvedeti noče, komur strašna usoda in tragedija teh do srca ne gre — ali ima tak človek sploh človeško srce, da ne rečem slovensko in krščansko srce?

In kaj naj človek misli o onih naših ljudeh, ki jim leto-nji slovenski koleदार zato ne ugaja, ker piše več o strašni nesreči in brezmejno bridki usodi našega naroda v naši mučeniški Sloveniji in prinaša od tam tudi več slik in zato nima prostora za navadne povesti, kod običajno?

Več jim je torej za navadne povesti kot pa za povest celega svojega naroda in za njega obupni položaj; bolj se zanimajo za navadne povesti, kot pa za trpljenje svojega naroda, za njega rešitev in obstoj. Kdor le slovensko in krščansko čuti, kdor ima kaj srca in ljubezni do naroda in domovine, ga bo zanimalo zvedeti kaj vse in kako je zadelo naš narod v domovini in kaj vse mora trpeti in doživljati, in bo gotovo naročil in bral knjigo "Ko smo šli v morje bridkosti."

Ko čitaš v knjigi "Ko smo šli v morje bridkosti", ki jo je spisal Rev. Kazimir Zakrajšek, kako je kruti in krvočni Nmec začel izvrševati svoja zločinska in zverinska grozodejstva nad našim narodom, se ti narod v srce zasmili, a v isti meri se ti pa tudi zbudi opravičen srd in ogorčenje nad Nemci, ker so v tej od njih začeti vojni s svojim barbariskim početjem in brutalnostjo nad podjarmljenimi narodi, posebno še nad slovenskim, svoje ime tako umazali, da bo ostalo umazano do konca sveta. Vso svojo čast in spoštovanje, vso svojo veljavo so za vekomaj zgubili in zapravili.

In morje gorja, v katero so

svet pahnili, morje solza, katero so povzročili in morje nedolžne krvi, katero so prelili in jo prelivajo, in milijoni, ki so bili po njih in še bodo mučeni in pobiti, vse to vplje in bo vplilo v nebo po kazni in maščevanju, ki mora prej ali slej gotovo priti.

(Dalje prih.)

PRI KLOBUČARJU

Jože (ne more izgovoriti črke r): "Lad bi si kupil nov klobuk. Ali imate enega, da mi bo plav?"

Klobučar: "Imamo klobuke vsake barve. Torej plavega hočete?"

Jože: "Nočem plavega. Jaz bi samo lad enega, da mi bo plav. Zelenega mi dajte!"

Klobučar: "Če bo zelen, ne more biti plav!"

Jože: "Zakaj ne? Če je plav zelen, vseeno lahko najdemo zelenega, da bo plav. Če mi bo plav, bo vse plav!"

FOR VICTORY

BUY UNITED STATES WAR BONDS AND STAMPS

INCOME TAX TROUBLE?

Don't labor and fret over your income tax return. If you're having trouble figuring it out, bring it to

STAN R. KAISER,
1823 W. 22nd Place

CANAL 7975

Hrs.: 7:00 P. M. to 10:30 Nightly.
A Former Deputy Collector of the Internal Revenue Dept.